

2019. С. 17–22. 2. Савченко О. Ключові компетентності – інноваційний результат шкільної освіти. Рідна школа. 2011. № 8–9. С. 4–8.

Валентина Жук

МОВЛЕННЄВИЙ (МОВНИЙ) ЗВУКОВИЙ ПРОЦЕСОР

– це високотехнологічний електроакустичний пристрій, важливий елемент системи кохлеарної імплантації. Розташовується за вухом та забезпечує сприймання звукових сигналів мікрофоном, обробку, кодування їх у послідовні електричні імпульси та передачу у вигляді електромагнітних хвиль через котушку (антену) на імплантовану частину з електродами, які здійснюють стимуляцію слухового нерва в завитці (равлику). Слуховий нерв сприймає їх і направляє до слухових центрів мозку. Мозок розпізнає передані сигнали як звук. Стратегія кодування звукового сигналу і трансформація його в електричні потенціали для передачі в завитку (равлик) у різних виробників систем кохлеарної імплантації різна, але принцип функціонування імплантів не відрізняється.

Після підключення процесора (через 4–6 тижнів після операції) людина чує звуки і мовлення, але не розпізнає їх та не розуміє мовлення інших, оскільки звуки спотворені. Для цього потрібна тривала слухомовленнєва реабілітація.

Лит.: 1. Шкорботун В., Шкорботун Я. Сучасні можливості відновлення слуху у хворих із сенсоневральною глухотою – кохлеарна імплантація. Медицина світу. Український медичний портал. 2017. № 11. <http://msvitu.com/archive/2017/november/article-1.php> 2. Кохлеарна

імплантація. <https://vidchui.org/sluchta-protezuвання/sluhoprotezuвання/kohlearna-implantatsiya/>

Володимир Шевченко

МОВЛЕННЄВІ ПОРУШЕННЯ (див. Порухення мовлення)

МОВЛЕННЄВІ СУДОМИ – судоми у вигляді мимовільних скорочень м'язів мовленнєво-рухового апарату, які виникають під час усного мовлення чи при спробі розпочати його. М. с. є основним симптомом заїкання (див. Заїкання, Судоми). М. с. найчастіше проявляються в артикуляційному, гологовому (див. Голосові судоми), дихальному (див. Дихальні судоми) апаратах, проте бувають і змішаними (дихально-артикуляційні, дихально-голосові, артикуляційно-голосові тощо).

М. с. в артикуляційному апараті поділяються на лицьові (див. Лицьові судоми), язикові (див. Язикові судоми) та судоми м'язого піднебіння. Останні найчастіше спостерігаються у складі загальної генералізованої судоми артикуляційного апарату, під час якої м'яке піднебіння то піднімається, то опускається, внаслідок чого звуки набувають назалізованого відтінку. Це виражається неприсемними відчуттями в носовій порожнині мовця, раптовою зупинкою мовлення і повторенням звуків, які дещо нагадують «пм-пм» («тн-тн», «кн-кн»).

Лит.: Рібіцун Ю. В. Заїкання: підтримка дитини з особливими мовленнєвими потребами в освітньому середовищі. К.: 2022. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/733057/>

Юлія Рібіцун